

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»

Навчально-науковий інститут мистецтв
Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЛАСТИЧНЕ МИСТЕЦТВО

Освітня програма Середня освіта (Образотворче мистецтво)
Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Спеціалізація 014.12 Образотворче мистецтво
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 10. 09. 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Пластичне мистецтво
Викладач	Тимків Б.М., Синишин Л.О.
Контактний телефон викладача	0968752758, 0974401515
E-mail викладача	lilia-if@ukr.net ; tymkivbm@gmail.com
Формат дисципліни	денна / заочна
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS; 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=61&id_cou=6694
Консультації	Консультації до самостійної роботи проводяться дистанційно та на практичних заняттях в аудиторії згідно розкладу.
2. Анотація до курсу	
<p>Зміст навчальної дисципліни «Пластичного мистецтва» забезпечується освітньою програмою підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014. 12 - Середня освіта (Образотворче мистецтво). В процесі художньо-педагогічної підготовки фахівців важливе місце належить пластичному мистецтву як одному з провідних видів образотворчого мистецтва. Дисципліна є своєрідним та незамінним засобом навчальної діяльності педагога, засобом наочної демонстрації, який сприяє пізнанню сутності зображуваного, розкриттю його характерних рис і закономірностей; сприяє розвитку в учнів спостережливості, логічного та образного мислення та слугує джерелом образотворчих знань; озброєння їх знаннями, уміннями й навичками щодо добору змісту, теоретичного та практичного здійснення навчально-фахової роботи, формування художніх якостей майбутнього фахівця.</p> <p>Дисципліна «Пластичне мистецтво» у навчальному плані належить до циклу дисциплін вільного вибору студента і має вагомий освітньо-виховний вплив на становлення особистості вчителя образотворчого мистецтва та розвиток його креативних здібностей.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою викладання дисципліни є базова підготовка майбутнього спеціаліста до теоретичного та практичного застосування знань з пластичного мистецтва, знайомство з закономірностями та видами пластичних форм, а також методика послідовного їх вивчення. Сформувані у студентів систему професійних умінь і навичок створювати пластичні форми в різних техніках з використанням різних матеріалів; розвивати творчі здібності та підготувати студентів до професійної роботи.</p> <p>Завдання: забезпечити тісний зв'язок між теоретичними та практичними заняттями студентів, сформувані систему професійних умінь для вирішення завдань педагогічної діяльності майбутнього фахівця. Вивчення навчальної дисципліни «Пластичне мистецтво» виховує у студентів працьовитість, відповідальність до виконання завдань, дисциплінованість, самостійність.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Загальні компетентності: ЗК 5. Адаптивність, комунікабельність, креативність, толерантність, критичне мислення, наявність стійкого світогляду та наполегливість у досягненні мети; здатність оцінювати та забезпечувати якість професійної діяльності, діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 6. Здатність до критичного аналізу і оцінки сучасних мистецьких та педагогічних явищ, продукування нових ідей в процесі вирішення практичних завдань, комплексних та інноваційних проблем.</p>	

ЗК 7. Готовність на основі самопізнання формувати власний індивідуальний стиль науково-педагогічної та художньо-творчої діяльності та професійного спілкування, здатність до самовдосконалення та самовиховання.

Фахові компетентності: ФК 9. Здатність до творчості за законами краси, образного сприйняття та аналізу навколишнього; самовдосконалення творчих здібностей, естетичного смаку, естетичних потреб.

ФК 10. Здатність відображати статичні та динамічні моделі у тримірних композиціях із застосуванням традиційних і нетрадиційних матеріалів, у різноманітних жанрах; здатність до використання практичних навичок гармонійного композиційного розміщення зображення, конструктивної побудови форми у просторі.

ФК 11. Здатність володіти практичними навичками з проектування та технологій виконання творів образотворчого мистецтва, декоративно-прикладного мистецтва та дизайну; здатність використовувати базові навички комп'ютерного проектування та комп'ютерної графіки.

Програмні результати навчання з навчальної дисципліни:

ПРН 3. Знання історичних аспектів теорії і практики навчання образотворчого мистецтва в освітній практиці; специфіки роботи з учнями різних вікових категорій у цілісному педагогічному процесі в умовах індивідуалізації і диференціації навчання образотворчому і декоративно-прикладному мистецтву та дизайну.

ПРН 5. Володіння практичними способами пошуку, аналізу та оброблення наукової освітньої та мистецької інформації з використанням сучасних ІКТ.

ПРН 8. Уміти використовувати у творах декоративно-прикладного мистецтва семантичні, а також композиційні засоби, колористичні, технологічні елементи. Володіти різними техніками та технологіями роботи у відповідних видах мистецтва.

ПРН 15. Критичний аналіз та оцінка сучасних мистецьких та педагогічних явищ, продукування нових ідей в процесі вирішення практичних завдань, комплексних та інноваційних проблем.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годинам
Лекції	6
практичні	54
самостійна робота	120

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
II	014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)	I	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
------------	------------------	------------	---------------	----------------	---------------------

1. Вступна лекція. Види пластичного мистецтва .	лекційне	[3, 4, 9, 28]	Вивч. лекц. матеріалу 2 год.		
2. Художні особливості пластичного мистецтва , аналіз ознак та їх синтез.	лекційне	[16, 24, 30, 31]	Вивч. іл. матер. 2 год.		
3. Сировинні матеріали для виготовлення керамічних виробів.	лекційне	[5, 8, 9, 10]	Вивч. іл. матер. 1 год.		
4. Рецептний склад керамічних мас.	лекційне	[17, 24]	Вивч. іл. матер. 1 год.		
5. Розробити рельєфні розетки різних геометричних форм.	практичне	[11, 16]	Ескіз та робота в матеріалі 5 год.	10б.	протягом двох тижнів
6. Робота над формою Композиційне рішення керамічного пласта.	практичне	[16, 23]	Ескіз та робота в матеріалі 10 год.	10б.	протягом двох тижнів
7. Творча робота об'ємної форми.	практичне	[16, 21]	Ескіз та робота в матеріалі 10 год.	20б.	протягом двох тижнів
8. Творча робота об'ємно-просторової форми.	практичне	[8, 9]	Викон. виробу 20 год.	10б.	протягом двох тижнів
9. Декорування виробу	практичне	[16, 27]	Декорування панно 9 год.	10б.	до кінця семестру

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за університетською, 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та 5-ти бальною, національною шкалою оцінювання. Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичних навичок із тем, включених до змістових модулів), здобутих під час проведення аудиторних занять, виконання самостійної роботи та активності студента на занятті. Поточний контроль реалізується у формі оцінювання поетапності виконання практичної роботи й засвоєння теоретичного матеріалу. Поточний контроль реалізується в процесі виконання практичних завдань та виконання завдань, запланованих на самостійне опрацювання студентом. Максимальний бал за успішне виконання певного виду роботи – 5 балів: 5 балів, 90...100 (відмінно) : робота виконана старанно, з урахуванням усіх вимог, спостерігається чітке розуміння студентом матеріалу, технології виконання, оригінальне
-----------------------------------	--

	<p>творче рішення, органічне поєднання в орнаментальній композиції художніх технік на основі можливого їх синтезу. Студент може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності, вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань та відзначається креативним мисленням.</p> <p>4 бали, 70...89 (добре): робота виконана старанно з урахуванням поставлених вимог. Студент належним чином виконує завдання, має чітке розуміння теоретичного матеріалу і технології, стійкі навички виконання практичної роботи, але допускає деякі неточності.</p> <p>3 бали, 69...50 (задовільно): естетичний вигляд практичної роботи незадовільний, вимоги враховані поверхнево (відсутня чітка структура розміщення композиції, недоречність графічних елементів, невдале колористичне вирішення). Студент має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. за зразком (інструкцією) та допускає певні неточності технологічного характеру;</p> <p>2 бали, 49...26 (незадовільно (з можливістю повторного складання)): частина завдання виконується за допомогою викладача. Студент не підготовлений належним чином до виконання практичної роботи, знає технологічні прийоми, але не здатний якісно їх реалізувати.</p> <p>1 бал, 25...1 (незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)): студент не володіє матеріалом, виконує лише деякі елементи практичної роботи, потребує постійної допомоги викладача.</p>
Вимоги до письмової роботи	В рамках навчально-виховного процесу, з метою визначення рівня знань, умінь та навичок студентів проводиться контрольна робота за матеріалами лекційного курсу.
Семінарські заняття	Навчальним планом не передбачені
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Підсумковий контроль знань з дисципліни передбачений у формі екзамену.</p> <p>Екзамен проводиться у комбінованій формі:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у письмовій формі; – у формі оцінювання практичної роботи на кафедральному перегляді; <p>Підсумковий контроль рівня знань здобувача щодо засвоєння ним тем з навчальної дисципліни «Пластичне мистецтво» в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного контролю (50 балів) та екзамену (50 балів) за національною та ECTS шкалами оцінювання на основі 100- бальної системи. (Див.: пункт 8. Контроль та оцінка якості навчального процесу «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»»</p>

https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/09/polozhennya2020_org_os_proc_new.pdf

7. Політика курсу

Вивчення пластичного мистецтва як академічної дисципліни дає необмежені можливості для творчого розвитку студентів і позитивно впливає на формування творчих якостей та високої художньої культури. Політика курсу базується на формуванні результатів навчання студента із академічної доброчесності. Неприпустимі плагіат та списування.

Обов'язкове виконання практичних завдань. Пропущені лекційні заняття відпрацьовується студентом відповідно до вимог кафедри. Пропущені практичні заняття, незалежно від причин пропуску, студент відпрацьовує в позаурочний час, попередньо узгоджений з викладачем. Слід наголосити, що місія курсу - виявити у студентів бажання свідомого вивчення та опанування того чи іншого виду мистецтва, створити відповідне тло для формування у студентів системи компетентностей, передбачених навчальною програмою. Успішне засвоєння студентами курсу відкриває їм шлях до реалізації власних творчих задумів від виконання дизайнерських проєктів до виконання в матеріалі, а також дає змогу застосовувати набуті знання, уміння й навички в художньо-педагогічній діяльності. Виходячи з цього, поведінка студентів має відповідати високій репутації університету.

У випадку порушень - реагування згідно положень

https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpnu.edu.ua%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2F02%2Fcode_of_honor.doc

8. Рекомендована література

1. Антонович С. А., Захарчук-Чугай Р. В., Станкевич М. Є. Декоративно-прикладне мистецтво: навч. посібник. Львів: Світ, 1992. 272с.
2. Антонович С. А., Селівачов М.Р. Декоративно-прикладне мистецтво з практикумом у навчальних майстернях : навч. посібник. Київ : РНМК, 1993. 115с.
3. О.Е. Базилевич «Виробництво гончарного посуду». 2-е вид. випр. і доп. М. : Державне видавництво місцевої промисловості РРФСР, 1994. 49 с.
4. Баран Р. Рукотворна пам'ять глини. Животоки. : Коломия: Народний дім, 1994.
5. Бех І. Д. Особистість у просторі духовного розвитку : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2012. 256 с.
6. Гоберман Д. Н. Мотиви гуцульського керамічного розпису. Київ: Дух і ера, 2005. -184 с.
7. Гнатюк М. В. Красною гір натхненні: Народне мистецтво Гуцульщини і Покуття (кінець XIX – початок XX ст.). Майстри, школи, музеї. Івано-Франківськ : ПНУ ім. В. Стефаника, 2010. 322 с.
8. Гнатюк М. В. Образотворче і дек.-прикладне м-во (осн. обр. грамоти): навч. посіб. Ч. I. Івано-Франківськ: Ярина, 2016. 196 с.
9. Гнатюк М. В. Образотворче і дек.-прикладне м-во. Методика н-ня дітей мол. віку : навч. посіб. Ч. II. Івано-Франківськ : Ярина, 2017. 246 с.
10. Археологія України: Курс лекцій: Навч. посібник / Л. Л. Залізняк, О. П. Моця, В. М. Зубар, В. В. Отрощенко, К. Бунятян, Р. В. Терпиловський; за ред. Л. Л. Залізняка. Київ : Либідь, 2005. 504 с.
11. Захарчук-Чугай Р. В. Українське народне декоративне мистецтво : навч. посіб. Київ : Знання, 2012. 242 с., іл.
12. Гринюк М. М. Роль традицій в професійному мистецтві. Мистецькі студії '02. Косів :

Писаний камінь, 2002. С. 35— 39.

13. Енциклопедія українознавства / Під ред. В. Кубійовича. Київ : 1994. 345 с.
14. Івашків Г. Декор української народної кераміки XVI – першої половини XX ст. Львів, Стрий: Укрпол, 2007. 95 с.
15. Історія української культури : в 5 т. / гол. ред. Б.Є. Патон та ін. Київ : Наукова думка, 2005. 2017 с.; іл.
16. Кара-Васильєва Т.В., Чегусова З.А. Декоративне мистецтво України XX століття . Київ: Либідь, 2005. 274 с.
17. Колупаєва А. Українські кахлі XIV – XX ст. Історія. Типологія. Іконографія. Ансамблевисть. / наук. ред. М. Станкевич. Львів: Інститут народознавства НАН України, 2006. 384 с., іл.
18. Король С. «Виставка промислів і рукоділля» 1851 р. у Львові як чинник ідентичності львівської школи декоративно-прикладного мистецтва. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство. Архітектура*. 2008. № 7. С. 93–100.
19. Крутенко Н.Г. Розповіді про кераміку. Київ : Либідь, 2002. 252 с.
20. Лащук Ю. Покутська кераміка. Українське народознавство. Опішне : Українське Народознавство, 1998. 160 с., іл.
21. Легенький Ю.Г. Від ремесла до творчості : збірник / Юрій Григорович Легенький. Київ : Час, 1990. 120 с.
22. Мерилін С. «Кераміка. Енциклопедія». М. : « Арт-народник », 2012. - 192с.
23. Мотиль Р. Я. Кераміка // Енциклопедія сучасної України : у 30 т / ред. кол. І. М. Дзюба та ін. ; НАН України, НТШ, Координаційне бюро енциклопедії сучасної України НАН України. Київ, 2003–2019.
24. Петрашенко В. О. Керамічне виробництво як галузь давньоруського ремесла // Енциклопедія історії України : у 10 т. ; редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. Шаблон: Київ : Наук. думка, 2007. Т. 4
25. Нога О., Шмагало Р. Між Сходом і Заходом. Кераміка Галичини кінця XIX – початку XX ст. в контексті міжнародних зв'язків. Контакти і взаємовпливи. Львів : 1994. 120 с.
26. Рижов С.М. Давня кераміка України. Київ : Колора, 2001.
27. Селівачов М. Р. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія) / М. Р. Селівачов ; передмова акад. М. В. Поповича. 2-ге вид. Київ : Ред. вісн. –Антл, 2009. XVI, 408 с.
28. Сковронський В.М. Побутові вироби та іграшки з глини. Київ : Урожай, 1994.
29. Тимків Б.М. Формування художньої етнокультури студентів засобами народного декоративно-прикладного мистецтва // Етнос і культура. Часопис Прикарпатського університету ім. В.Стефаника: Збірник наук. - теорет. статей. Івано-Франківськ: Плай, 2003. № 1. С.131-135.
30. Ткачук Т.М., Тимус К.Л. Галицькі керамічні плитки із рельєфним зображенням та гончарні клейма. Старий часопис. Івано-Франківськ : Плай, 1997.
31. Шмагало Р. Косівська мистецька школа у світі першої половини XX ст. *Вісник ЛНАМ. Спецвипуск III*. Львів: Вісник ЛНАМ, 2007.
32. Художня культура України: Навч. посібник / Л. М. Масол, С. А. Ничкало, Г. І. Веселовська, О. І. Оніщенко : за заг. ред. Л. М. Масол. Київ : Вища школа, 2006. 239 с.; іл.
33. Чегусова З.А. Декоративне мистецтво України кінця XX с. Київ : ЗАТ «Атлант ЮЕМСі», 2002. 245 с.
34. Зиненко Т. Н. Симпозиумы художественной керамики и их место в современном арт-процессе // *Universum: Филология и искусствоведение: электронный научный журнал*

2014. № 6 (8). URL: <http://7universum.com/ru/philology/archive/item/1400>.

35. Рукотвори. Народне мистецтво online. URL : <http://www.rukotvory.com.ua>

36. Соколів М.Н. Vseslova [Електронний ресурс] : словник / М.Н. Соколів – Режим доступу до сл.: <http://vseslova.com.ua/word/Кераміка-46359u> (назва з екрана).

Викладачі: Тимків Б.М., Синишин Л. О.